

1e Zondag Veertigdagentijd Bennekom 22 februari 2026

Pastor John Rademakers

Thema: Weten wie je bent ?

Inleiding:

Afgelopen woensdag , Aswoensdag is de Veertigdagentijd begonnen een tijd van bezinning en gebed op weg naar Pasen het Feest van het Leven.

Een tijd van bezinning en zo worden we op deze 1^e Zondag van de Veertigdagentijd uitgenodigd stil te staan bij de vraag :

Wie zijn wij mensen, als we ons spiegelen aan het oude scheppingsverhaal, het Bijbelverhaal van de mens in den beginne hoe wij mensen in beginsel zijn

Wie zijn wij mensen als we dit verhaal verstaan als van betekenis voor elke mens, de mens van gisteren, die van vandaag , wij dus, U en ik en de mens van morgen.

In onze traditie lezen we dit verhaal als het verhaal van de mens die zijn eigen weg kiest en zich tegen God verheft.

Misschien mogen we er ook nog een andere boodschap in zien als een verhaal dat ons laat zien hoe de mens tot inzicht komt wie hij/ zij ten diepste is, en dat ons leven nu allesbehalve paradijselijk is dat wij ook in ons leven de realiteit van de dood moeten aanvaarden

Ook daarvan wil het Bijbelverhaal ons bewust maken en laat het ons zien wie wij mensen zijn, in beginsel zijn , mensen die tot inzicht zijn gekomen, mensen die keuzes moeten maken om van daaruit te handelen .

In het besef dat we daarom steeds weer opnieuw Gods barmhartigheid nodig hebben maken we het een ogenblik stil in onszelf als we bidden om vergeving. ....

Overweging

Soms kan het gebeuren dat je je opeens veel meer dan anders gaat realiseren wat het leven voor je betekent, wat gezondheid voor je betekent. Je wordt zelf ziek of in je eigen omgeving krijgt iemand te horen dat er niet veel hoop meer is. Je wordt dan teruggeworpen op jezelf. Dan komt het voor dat je een aantal zaken gaat relativiseren, en je maakt plannen om je manier van leven te veranderen en aan te passen. Van nu af neem ik wat meer tijd voor mezelf hoor je dan zeggen, ik ga meer letten op wat echt belangrijk is. Maar ook los van ernstige ziekte of ander onheil is het goed eens stil te staan bij wie we zelf zijn.

De Veertigdagentijd als de opgang naar Pasen is daarvoor een goede gelegenheid, een stukje bezinning om straks Pasen te vieren als het feest van het leven voluit .

Zo mogen we op zoek gaan naar “Weten wie je bent”. Deze vraag komt niet zomaar uit de lucht gevallen. Ze wordt ons aangereikt door de Schriftlezingen van vandaag, het verhaal over de mens in beginsel , de mens zoals getekend wordt in de prachtige tuin en het verhaal van Jezus in de woestijn.

Het zijn beide verhalen die antwoord geven op vragen die de mens zich blijft stellen. Het scheppingsverhaal gaat in feite niet alleen over de mens in een ver verleden, maar over de mens van gisteren van vandaag en van morgen. Het scheppingsverhaal gaat dus ook over ons vandaag wie wij in beginsel zijn. U en ik

Dit verhaal laat ons van een kant een ideale wereld zien, die we met zijn allen toch eigenlijk willen. In beeldtaal gezegd : een prachtige tuin waar het goed is te verblijven met prachtige bomen, een lust voor het oog, een wereld waarin mensen zich realiseren, dat ze als man en vrouw mogen leven uit Gods hand, die hen boetseerde.

Een wereld waarin mensen elkaar mogen toezingen dat zij voor elkaar bestemd zijn om samen een eenheid te vormen die gelukkig maakt.

Tegelijkertijd laat dit verhaal van den beginne ons ook zien dat wij mensen dat ideaal kennelijk niet of nog niet bereiken.

Dat wij mensen lang niet altijd gelukkig zijn, dat het met ons ook goed mis gaat en dat de dood een levende realiteit is.

Dat dit ook in onze tijd het geval is wordt duidelijk als we om ons heen kijken. In onze wereld is het allesbehalve een ideale wereld, de oorlog in de Oekraïne en de gevolgen hiervan in eigen land, de Situatie in het Midden Oosten de spanningen die worden opgeroepen door het gedrag van wereldleiders en de onzekerheid in eigen land door politieke keuzes. En het is ver weg van een paradijselijke situatie, als we zien en horen hoe veel mensen op de vlucht zijn in Centraal Afrika en de gevolgen daar van oorlogen tussen etnische groepen aangeduid als moslims of christenen.

En wanneer we de informatie tot ons laten doordringen wat er in het milieu alle aandacht verdient dan is dat allesbehalve een paradijselijke situatie. Waar ook het hongerdoek ook dit jaar naar verwijst.

Het kwade en de dood zijn in onze ervaring onlosmakelijk met ons mens zijn verbonden: Ook daarvan wil het Bijbelverhaal ons bewust maken. Het Bijbelverhaal laat ons zien **wie** wij mensen zijn, namelijk dat wij mensen zijn, die tot inzicht zijn gekomen die keuzes moeten maken om van daaruit te handelen.

Vanuit onze traditie zijn we geneigd dit verhaal vooral te zien als het verhaal van de zondeval hoewel het woord zonde er niet in voor komt. Het gaat wel over een overtreding van Gods gebod dat de mens niet mag eten van de boom van kennis.

Daarom is het goed te kijken naar wat er in verhaal staat.

En dan is het opvallend dat in het verhaal God zelf een struikelblok inbouwt. Waarom zou God dat doen in dit verhaal ?

Het is allemaal mooi en geweldig maar van één boom van inzicht daarvan mag niet gegeten worden. God maakt het de mens zelf kennelijk niet gemakkelijk om echt als mens te kunnen leven

En we zien hoe een slang wordt opgevoerd: een slang die in verhalen van het midden oosten en elders gezien wordt als symbool van kennis en symbool van zich steeds vernieuwend leven,

Door de slang wordt de vrouw en de man zich bewust van wat inzicht in het leven is. De mens ontdekt wat menselijke levenservaring is,

Daarbij hoort dat mannen en vrouwen er voor elkaar zijn in al hun kwetsbaarheid, In hun naaktheid en dat mensen weten dat door de seksuele aantrekkelijkheid nieuw leven mogelijk wordt.

Daardoor wordt helder dat wij mensen in onze wereld leven mogen doorgeven. Het is opvallend dat de dood die eerst met het eten van de vrucht werd verbonden niet onmiddellijk toeslaat maar wel met het leven van ons mensen verbonden blijft

Het verhaal laat ons zien hoe wij mensen tot inzicht zijn gekomen wie wij mensen zijn. Mensen die in hun leven keuzes moeten maken

Daarbij mogen ze zich laten leiden door levenswijsheid en levenservaring , die er kennelijk in ons leven kan groeien.

God heeft ons kennelijk niet als volmaakte mensen gemaakt, waar alles om zo te zeggen paradijselijk mooi is .

En de vraag is hoe kun je daarmee leven? Voor die vraag sta je als mens vroeger en nu U en ik . Vroeger en nu geven mensen antwoord op die vraag. Zoals in ons Bijbelverhaal

De mens die door het verbod van God te negeren ontdekt wat inzicht in zijn leven is en wat dan vruchtbaarheid en nieuw leven voor kansen biedt

Het is de mens die hier ook een eigen verantwoordelijkheid krijgt om keuzes te maken. Keuzes in de lijn zoals wij door God uiteindelijk zijn bedoeld beeld van God zijn naar elkaar en onze wereld toe of enkel naar zichzelf toe . Want kennelijk is het de eeuwige verleiding die in ons mensen huist om uiteindelijk zelf te willen bepalen wat het goede is, los van wie of wat dan ook zoals blijkt uit de discussies over hoe om te gaan met wat heet “voltooid leven” en wat het waard om een relatie al dan niet in stand te houden

Op zich is het natuurlijk heel waardevol dat de mens zijn eigen verantwoordelijkheid neemt. Niet meteen naar boven kijkt om zo eigen verantwoordelijkheid te ontvluchten door snel op God terug te vallen, in plaats van zelf de handen uit de mouwen steken.

Op dat spoor wil het verhaal uit den beginne ons mensen houden.

Een verhaal dat ons telkens weer een spiegel voor houdt bij onze vraag: mens wie ben je, wie zijn we. Wil je jezelf zien als uit Gods hand geboren, naar zijn beeld geboetseerd De mens die in het beeld van man en vrouw het oerbeeld mag zien van hoe wij in solidariteit met elkaar en in verbondenheid met God kunnen leven. Eigen verantwoordelijkheid aankunnen en durven dragen is een kostbaar goed .

De wetenschap van mensen heeft enorm veel voorspoed gebracht, heeft het leven van onnoemlijk velen nieuw perspectief gegeven, heeft de mens bijna tot een god gemaakt .

Tegelijkertijd zien we om ons heen dat alle weten en kennis toch achterblijft bij het oplossen van de vragen waar mensen wereldwijd voor staan, omdat eigen belang en macht toch weer de voorrang krijgt.

Dan is de vraag weten wie je bent, weten voor welke opgaven je staat heel indringend.

Aan ons de vraag of we bereid zijn te leven in een verbondenheid met elkaar zoals we bedoeld zijn in Gods ogen, of dat we ons laten leiden

door het verlangen naar macht, door het verlangen alleen zelf heel individueel uit te maken wat goed is. In een tijdperk waarin individualisering mensen op zichzelf terugwerpt loopt de mens het risico zijn eigen oorsprong uit het oog te verliezen, dat verbondenheid met elkaar, dat solidariteit wezenlijk bij mensen hoort.

Niet voor niets mogen we ook in het verhaal van Jezus bekoringen in de woestijn een vernieuwde oproep verstaan om de verleiding tot het hebben van macht te onderkennen en om in zijn voetspoor ook te durven zeggen: weg Satan als gaat om het hebben van macht in plaats van de weg te gaan van dienstbaarheid., waartoe ook het project van het Hongerdoek oproept met als Thema : samen dromen liefde zij daad. Waar liefde voor elkaar en voor de aarde als plek waar we samen dromen en leven onontbeerlijk is Amen.